

Zaburzenia osobowości w teorii i praktyce klinicznej

1. METRYCZKA	
Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Lekarski
Kierunek studiów	Lekarski
Dyscyplina wiodąca	Nauki medyczne
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Poziom kształcenia	Jednolite magisterskie
Forma studiów	Stacjonarne i niestacjonarne
Typ modułu/przedmiotu	Fakultatywny
Forma weryfikacji efektów uczenia się	Zaliczenie
Jednostka/jednostki prowadząca/e	II Klinika Psychiatryczna Szpital Bródnowski ul. Kondratowicza 8, 03-242 Warszawa
Kierownik jednostki/kierownicy jednostek	Prof. dr hab. n. med. Andrzej Kokoszka
Koordynator przedmiotu	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska
Osoba odpowiedzialna za sylabus	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska e-mail: ajodko@wum.edu.pl, tel.: 501 950 508
Prowadzący zajęcia	Dr n. med. Aleksandra Jodko-Modlińska

2. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Rok i semestr studiów	III i IV, semestr letni	Liczba punktów ECTS	2.00
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ		Liczba godzin	Kalkulacja punktów ECTS
Godziny kontaktowe z nauczycielem akademickim			
wykład (W)			
seminarium (S)			
ćwiczenia (C)			
e-learning (e-L)		30	1.2
zajęcia praktyczne (ZP)			
praktyka zawodowa (PZ)			
Samodzielna praca studenta			
Przygotowanie do zajęć i zaliczeń		20	0.8

3. CELE KSZTAŁCENIA	
C1	Zaznajomienie się z zagadnieniami związanymi z teoriami dotyczącymi osobowości i zaburzeniami osobowości w stopniu umożliwiającym podstawową diagnozę i terapię w praktyce ogólnolekarskiej.
C2	Zaznajomienie się z zagadnieniami związanymi z etiologią, objawami i możliwościami terapeutycznymi zaburzeń osobowości w stopniu umożliwiającym skuteczną edukację w praktyce ogólnolekarskiej.
C3	Opanowanie wiedzy związanej z aktualnymi wytycznymi dotyczącymi pracy z osobami z zaburzenia osobowości.

4. STANDARD KSZTAŁCENIA – SZCZEGÓŁOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Symbol i numer efektu uczenia się zgodnie ze standardami uczenia się	Efekty w zakresie (zgodnie z załącznikiem do Rozporządzenia Ministra NiSW z 26 lipca 2019)
Wiedzy – Absolwent* zna i rozumie:	
D.W1.	Zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych.
E.W15.	Zna podstawowe koncepcje patogenezy zaburzeń psychicznych.
E.W16.	Zna symptomatologię ogólną zaburzeń psychicznych oraz zasady ich kwalifikacji według głównych systemów klasyfikacyjnych.
E.W17.	Zna objawy, zasady diagnozowania i postępowania terapeutycznego w najczęstszych chorobach psychicznych.
Umiejętności – Absolwent* potrafi:	
D.U1.	Uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych.
D.U2.	Dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje.
D.U3.	Wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego.
D.U4.	Buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia.
D.U6.	Informuje pacjenta o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub terapeutycznych i uzyskuje jego świadomą zgodę.
D.U10.	Identyfikować czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznawać przemoc i odpowiednio reagować.
D.U11.	Stosuje w podstawowym stopniu psychologiczne interwencje motywujące i wspierające.

*W załącznikach do Rozporządzenia Ministra NiSW z 29 września 2023 wspomina się o „absolwencie”, a nie studencie

5. POZOSTAŁE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Numer efektu uczenia się	(pole nieobowiązkowe) Efekty w zakresie
Wiedzy – Absolwent zna i rozumie:	
Umiejętności – Absolwent potrafi:	
Kompetencji społecznych – Absolwent jest gotów do:	

6. ZAJĘCIA

Forma zajęć	Treści programowe	Efekty uczenia się
-------------	-------------------	--------------------

Seminarium 1: (2 godziny)	WPROWADZENIE 1/ Osobowość i zaburzenia osobowości – podstawowe nazewnictwo 2/ Osobowość w modelu medycznym 3/ Zachowania odbiegające od normy a osobowość (od normy do patologii) 4/ Klasyfikacje zaburzeń osobowości (Diagnostyczny i Statystyczny Podręcznik Zaburzeń Psychicznych Amerykańskiego Towarzystwa Psychiatrycznego, Międzynarodowa Statystyczna Klasyfikacja Chorób i Problemów Zdrowotnych). 5/ Współczesne koncepcje zaburzeń osobowości, ich źródła w klasycznych i współczesnych podejściach: biologicznym, psychoanalitycznym, interpersonalnym, poznawczym. 6/ Osobowość i jej zaburzenia: w poszukiwaniu wspólnej perspektywy psychiatryczno-psychologicznej	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,
Seminarium 2: Seminarium 3: Seminarium 4: (6 godzin)	Zaburzenia osobowości KLASTER A 1/SCHIZOTYPOWE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Zwiastuny osobowości schizotypowej w okresie dzieciństwa 2/ SCHIZOIDALNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Schizoidalna zaburzenie osobowości a zaburzenia ze spektrum autyzmu 3/ PARANOICZNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość paranoiczna i spiskowe teorie dziejów	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,
Seminarium 5: Seminarium 6: Seminarium 7: (6 godzin)	Zaburzenia osobowości KLASTER B 1/ANTYSPÓŁECZNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość antyspółeczna a przestępczość 2/ zaburzenie osobowości BORDERLINE (CHWIEJNE EMOCJONALNIE) definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość z pogranicza a trauma w okresie dzieciństwa i adolescencji 3/ NARCYSTYCZNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Kultura a narcyzm 4/ HITRIONICZNE zaburzenie osobowości definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość histrioniczna a seks	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,
Seminarium 8: Seminarium 9: Seminarium 10: (6 godzin)	Zaburzenia osobowości KLASTER C 1/UNIKOWE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość unikająca/lękliwa a fobia społeczna 2/ ZALEŻNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: Osobowość zależna – predyspozycje rodzinne 3/ OBSESYJNO-KOMPULSYJNE zaburzenie osobowości: definicja, etiologia, objawy, przebieg i rokowanie, diagnoza różnicowa, sposoby uzewnętrzniania się objawów, terapia – strategie i techniki; perspektywa psychodynamiczna, poznawcza i interpersonalna Przegląd badań: OCD vs. OCPD	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,
Seminarium 11: Seminarium 12: (4 godziny)	INNE ZABURZENIA OSOBOWOŚCI I ZABURZENIA ZACHOWANIA 1/ Zaburzenia osobowości mieszane i inne 2/ Trwałe zmiany osobowości niewynikające z uszkodzenia ani choroby mózgu (po katastrofach i przeżyciach ekstremalnych; po chorobie psychicznej) 3/ Zaburzenia nawyków i popędów (patologiczny hazard, piromania, trichotillomania)	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,

Seminarium 13: Seminarium 14: (6 godzin)	ZABURZENIA OSOBOWOŚCI W KLASYFIKACJI ICD-11 STUDIA PRZYPADKÓW diagnoza nozologiczna i funkcjonalna, strategie terapeutyczne dla: ✓ Zaburzenia 'dziwaczno-ekscentryczne' ✓ Zaburzenia 'dramatyczno-niekonsekwentne' ✓ Zaburzenia 'obawowo-lękowe'	D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,
Seminarium 15: (2 godziny)	Podsumowanie i TEST	

7. LITERATURA

Obowiązkowa

Aleksandrowicz J.W. (2002). Psychopatologia zaburzeń nerwicowych i osobowości. Kraków: Wydawnictwo UJ.
Cierpiatowska L., Soroko E. (red.) (2017). Zaburzenia osobowości. Problemy diagnozy klinicznej. Poznań: Wydawnictwo UAM.
Grabski B., Gierowski J.K. (2012). Zaburzenia osobowości – różne spojrzenia i próby ich integracji, Psychiatria Polska, XLVI.
Jarema M. (red.)(2016). Psychiatria. Warszawa: PZWL.
Millon T., Davis R. (2005). Zaburzenia osobowości we współczesnym świecie. Warszawa: Instytut Psychologii Zdrowia.

Uzupełniająca

Jeffrey A. Lieberman (2020). Czarna owca medycyny. Nieopowiedziana historia psychiatrii. Poznań: Wydawnictwo Poznańskie.
Reiland Rachel (2006). Uratuj mnie. Opowieść o złym życiu i dobrym psychoterapeucie. Warszawa: Media Rodzina.
Richard Taylor (2021). Jak człowiek staje się mordercą. Mroczne opowieści psychiatry sądowego. Łódź: Feeria science.

8. SPOSOBY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol przedmiotowego efektu uczenia się	Sposoby weryfikacji efektu uczenia się	Kryterium zaliczenia
D.W1, E.W15, E.W16, E.W17, D.U1, D.U2, D.U3, D.U4, D.U6, D.U10, D.U11,	- Cotygodniowe wykonywanie zadań - Zaliczenie testu (30 pytań wielokrotnego wyboru) w formie testu online	Próg zaliczenia: 16 prawidłowych odpowiedzi

9. INFORMACJE DODATKOWE

- Kurs realizowany jest w formie online z wykorzystaniem platformy googleclassroom
 - Co tydzień, we wtorek, studenci otrzymują dostęp do nowej zakładki kursu
 - W zakładce znajduje się prezentacja, wybrane fragmenty literatury, filmy dokumentalne, krótkie quizy
 - Czas na wykonanie zadań: 7 dni – do kolejnego wtorku

Prawa majątkowe, w tym autorskie, do sylabusu przysługują WUM. Sylabus może być wykorzystywany dla celów związanych z kształceniem na studiach odbywanych w WUM. Korzystanie z sylabusu w innych celach wymaga zgody WUM.

UWAGA

Końcowe 10 minut ostatnich zajęć w bloku/semestrze/roku należy przeznaczyć na wypełnienie przez studentów Ankiety Oceny Zajęć i Nauczycieli Akademickich